

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์

ข่าวการระบาดใน / ต่างประเทศ

สัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 26 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2549

(Outbreak Verification Summary, 48th Week, Nov 26 – Dec 2, 2006)

เรียบเรียงโดย นางสาวปวีณา วงศ์สุวรรณ Paweena Wongsawan

นพ.นเรศฤทธิ์ ขัดชะสีมา Naretrit Khadthasrima

*กลุ่มงานเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา Epidemiological Investigation and Surveillance Section

สำนักโรคระบาดวิทยา Bureau of Epidemiology

✉ a_paweena@yahoo.com

ในสัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 26 พฤศจิกายน – 2 ธันวาคม 2549 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 อุจจาระร่วงระบาด 59 ราย จังหวัดตาก (Acute diarrhea in Tak Province)

สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก พบผู้ป่วยอุจจาระร่วงที่อยู่บ้านแม่จันทะ ตำบลแม่จัน อำเภออุ้มผาง จังหวัดตากซึ่งเป็นชุมชนห่างไกลเข้าถึงได้ด้วยเฮลิคอปเตอร์ เข้ารับการรักษาที่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่จันทะจำนวนมาก ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการไข้ ท้องเสีย อ่อนเพลีย ไม่มีแรง โรงพยาบาลและสำนักงานสาธารณสุขอำเภออุ้มผางได้จัดบริการทางการแพทย์และสอบสวนโรคเบื้องต้นพบว่า มีผู้ป่วยเข้ามารับการรักษาจำนวน 59 ราย เป็นเพศชาย 26 ราย หญิง 33 ราย กระจายในทุกกลุ่มอายุ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้นำผู้ป่วยที่มีอาการหนักเข้ามารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลอุ้มผาง จำนวน 12 ราย โดยรับไว้เป็นผู้ป่วยใน จำนวน 7 ราย วินิจฉัยโรคมาลาเรีย 6 ราย อีก 1 ราย มีภาวะไข้เฉียบพลันร่วมกับมีอาการปวดท้อง (Acute febrile illness with Abdominal pain) ส่วนผู้ป่วยอีก 5 ราย แพทย์วินิจฉัยมีการติดเชื้อระบบทางเดินหายใจส่วนบน (Upper Respiratory Infection) ขณะนี้ผู้ป่วยทุกรายมีอาการดีขึ้น แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ ทั้งนี้ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้เก็บตัวอย่างอุจจาระ (Rectal swab) ในผู้ป่วยที่มีอาการอุจจาระร่วงจำนวน 4 ตัวอย่าง ส่งตรวจที่โรงพยาบาลอุ้มผาง ผลการตรวจไม่พบเชื้อในทุกรายจึงได้เฝ้าระวังในพื้นที่ต่อไป

1.2 อาหารเป็นพิษ 2 เหตุการณ์ จังหวัดศรีสะเกษ และพิจิตร (Food poisoning in Si sa ket and Pichit Province)

1.2.1 อาหารเป็นพิษจากการรับประทานเมล็ดมันแกว จังหวัดศรีสะเกษ พบมีผู้ป่วยมีอาการอาเจียน ถ่ายเหลวเป็นน้ำ หลังรับประทานเมล็ดมันแกวต้ม จำนวน 6 ราย เสียชีวิต 1 ราย ผู้ป่วยเป็นชาวบ้าน หมู่ 10 ตำบลโนนเพ็ก อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 ผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตทั้ง 6 ราย เก็บเมล็ดมันแกวที่ปลูกบริเวณบ้าน นำมาต้มประมาณ 10 - 15 นาที และรับประทาน เวลา 19.00 - 19.30 น. จากนั้นเวลา 23.00 - 24.00 น. เริ่มมีอาการอาเจียน ถ่ายเหลวเป็นน้ำไม่ได้เข้ารับการรักษาคือใด อาการทุเลาเอง ส่วนผู้ที่เสียชีวิตเป็นผู้สูงอายุ อายุ 93 ปี เพศชาย มีอาการถ่ายเหลวเป็นน้ำอย่างเดียว ไม่ได้เข้ารับการรักษาระยะเสียชีวิต วันที่ 22 พฤศจิกายน 2549 เวลา 07.00 น.

เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ได้สอบสวนและเฝ้าระวัง ต่อมาไม่มีรายงานผู้ป่วยเพิ่มเติม พร้อมทั้งได้ประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียงถึงอันตรายของพืชดังกล่าว

มันแกวเป็นไม้เถาเลื้อย ใบคล้ายใบถั่ว ส่วนที่นำมารับประทาน คือ หัว (ราก) ซึ่งจะอวบ หัวมีขนาดแตกต่างตามชนิดพันธุ์ ที่พบมากเป็นพวกหัวใหญ่ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 15 ซม. สีน้ำตาลอ่อน ส่วนที่เป็นเมล็ดมีสีน้ำตาลหรือแดง ลักษณะจัตุรัสแบน ๆ ซึ่งในเมล็ดมีสารพิษที่ชื่อว่า Routinone หากนำมารับประทาน จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ถ้ารับประทานมาก ๆ จะกระตุ้นระบบหายใจ ต่อมากดการหายใจ ชัก อาจเสียชีวิตได้

1.2.2 อาหารเป็นพิษจากการรับประทานเมล็ดฝิ่นต้น จังหวัดพิจิตร พบผู้ป่วย 5 ราย เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลพิจิตร เป็นนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่งที่อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการอาเจียน ปวดศีรษะ หลังจากรับประทานเมล็ดฝิ่นต้น ขณะนี้ทุกรายมีอาการดีขึ้น แพทย์อนุญาตให้กลับบ้านได้ จากการสอบสวนพบว่า มีเพื่อนนักเรียนในกลุ่มเก็บลูกฝิ่นต้นมาจากบริเวณข้างทางของบ้านท่ามะไฟ ตำบลป่ามาคาบ อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร จำนวน 4 ลูก มาลองรับประทานและเคยฟังว่า มีคนรับประทานลูกฝิ่นต้นนี้แล้วมีอาการเมา มึนศีรษะ ผู้ป่วยทุกคนรับประทานเวลาประมาณ 08.00 น. ของวันที่ 29 พฤศจิกายน 2549 หลังรับประทานประมาณ 1 ชั่วโมง เริ่มมีอาการมึนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน อ่อนเพลีย ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้เก็บตัวอย่างอาเจียนของผู้ป่วย จำนวน 5 ตัวอย่าง ส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เก็บต้นฝิ่นต้น 1 ต้น ส่งตรวจที่กองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อหาสารพิษ ขณะนี้ยังรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ได้ประสานกับองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านและพื้นที่ใกล้เคียงได้ทราบถึงพิษ และติดป้ายเตือนถึงอันตรายไว้ที่ต้นฝิ่น

ต้นฝิ่นต้น หรือ มะละกอฝรั่ง ภาคเหนือ เรียกว่า ต้นมะหุ้งแดง ประโยชน์ สามารถใช้เปลือกที่มีรสฝาด ปรุงรับประทาน แก้อาการท้องร่วง แก้อาเจียน ในส่วนที่เป็นโทษ น้ำยางถูกผิวหนังจะระคายเคือง บวมแดงแสบร้อน ถ้ารับประทานเมล็ดเข้าไปทำให้เกิดพิษ ซึ่งมีสารพิษที่ชื่อว่า Calcium Oxalate จะทำให้กระเพาะอักเสบ มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง อาจมีอาการชาตามแขนขาอาจเป็นอัมพาต

2. สถานการณ์ในต่างประเทศ

2.1 การระบาดของโรคชิคุนกุนยาที่ประเทศศรีลังกา รัฐบาลได้มีการพบผู้ป่วยยืนยันจากการติดเชื้อของโรคชิคุนกุนยาในเมือง Jaffna ซึ่งพบว่า ทั้งประเทศมีการแพร่ระบาดของโรคอย่างรวดเร็ว พบผู้ป่วยสงสัยมากกว่า 5,000 ราย ซึ่งพบในเมือง Kalmunai, Mannar, Batticaloa, Puttalam และ Colombo ได้มีการเตือนประชาชนที่มีอาการไข้สูง ปวดตามข้อ กล้ามเนื้อ ปวดเมื่อยตามตัว ปวดศีรษะอย่างรุนแรง หรือมีผื่นขึ้นตามตัว ให้รีบไปพบแพทย์ โรคนี้พบมากในฤดูฝน ทางกรมได้มีการเร่งให้ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงที่เป็นสาเหตุของโรคนี้ด้วย